499.962.1
571

ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახ-
ელმწიფო უნივერსიტეტი

ხელნაწერის უფლებით

ნინო ბესარიონის ასული ჯორბენაძე

საშუალი გვარის ზმნათა უღლების სისტემა თანამედროვე ქართულში

10.02.01 – ქართული ენა

ფილოლოგიის მეცნიერებათა კანდიდატის სამეც-
ნიერო ხარისხის მოსაპოვებლად წარმოდგენილი
დისერტაციის

ავტორეფერატი

თბილისი
2006

ნაშრომი შესრულებულია ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ახალი ქართული ენის კათედრაზე

სამეცნიერო ხელმძღვანელი:	დამანა მელიქიშვილი ფილოლოგიის მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი (10.02.01)
ოფიციალური ოპონენტები :	გიორგი გოგოლაშვილი ფილოლოგიის მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი (10.02.01)
	ნანა ლოლაძე ფილოლოგიის მეცნიერებათა კანდიდატი (10.02.01)

დისერტაციის დაცვა შედგება 2006 წლის 13 დეკემბერს, 13 საათზე თბილისის ივ. ჯავახიშვილის სახ. სახელმწიფო უნივერსიტეტთან არსებულ P.10.07.№7 სადისერტაციო საბჭოს სხდომაზე.

მისამართი: თბილისი, 0128, ი. ჭავჭავაძის გამზირი №1, თსუ I კორპუსი, აუდიტორია № 93.

დისერტაციის გაცნობა შესაძლებელია ივ. ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის სამეცნიერო ბიბლიოთეკაში.

მისამართი: თბილისი, 0134, უნივერსიტეტის ქუჩა № 2.

ავტორეფერატი დაიგზავნა 2006 წ. 13 ნოემბერს.

სადისერტაციო საბჭოს
სწავლული მდივანი,
ფილოლოგიის მეცნიერებათა
დოქტორი, პროფესორი (რ. ქურდაძე)

შრომის ზოგადი დახასიათება

თემის აქტუალობა. ზმნის მრავალფეროვან კატეგორიებს შორის ერთ-ერთი განსაკუთრებული ადგილი (მათ შორის სირთულითაც) გვარს უჭირავს. სწორედ გვარის მიხედვით გამოიყოფა უღლების ტიპებიც. თავად გვარის შიგნით, შეიძლება ითქვას, ყველაზე ჭრელ სურათს სწორედ საშუალის სახელით ცნობილი ფორმები გვიჩვენებენ. აქ გაერთიანებულია სხვადასხვა წარმოშობის, სტრუქტურისა და უღლების მქონე ზმნები; ბევრია რიცხვსა, პირსა თუ მწკრივში მონაცვლე, მწკრივნაკლი თუ სხვა თავისებურების მქონე ფორმა.

ქართულ სამეცნიერო ლიტერატურაში არ არის ერთიანი აზრი საშუალი გვარის გამოყოფასთან დაკავშირებით[1], საკამათოა უღლების პარადიგმების საკითხიც. ზოგი მკვლევარი საშუალი გვარის უღლების სისტემაში ათავსებს ფორმებს, რომლებიც, სხვათა აზრით, სხვა გვარისა და სხვა პარადიგმის წევრებად მიიჩნევა.[2]

2131

---

[1] ა. შანიძე, ქართული ენის გრამატიკის საფუძვლები, I, თბ., 1973, გვ.280 ; არნ. ჩიქობავა, ქართული ენის ზოგადი ენათმეცნიერული დახასიათება, ქეგლ, I, თბ., 1950, გვ.051; ბ. ჯორბენაძე, ზმნის გვარის ფორმათა წარმოებისა და ფუნქციის საკითხები ქართულში, თბ., 1975, გვ. 79; დ. მელიქიშვილი, ქართული ზმნის უღლების სისტემა, თბ., 2001, გვ.66

[2] ა. შანიძე, ქართული ენის გრამატიკის საფუძვლები, I, თბ., 1973, გვ.470-487; არნ. ჩიქობავა, ქართული ენის ზოგადი ენათმეცნიერული დახასიათება, ქეგლ, I, თბ., 1950, გვ.072, ქართული ზმნის უღვლილების სისტემის საკითხები, იკე, XVI, თბ., 1968, გვ.13 ; ბ. ჯორბენაძე, ზმნის გვარის ფორმათა წარმოებისა და ფუნქციის საკითხები ქართულში, თბ., 1975, გვ.85, ინხოატივი ქართულში, იკე, XXVIII, თბ., 1989, გვ.173-185 ; მ. სუხიშვილი, მყოფადის წარმოება და სტატიკურ ზმნათა პარადიგმა ქართულში, იკე, XX, თბ., 1978, გვ.81-87, ზ. ჭუმბურიძე, მყოფადი ქართველურ ენებში, თბ., 1986, გვ.113; ლ. ნოზაძე, მედიოაქტივ ზმნათა წარმოების [illegible]

ILIA CHAVCHAVADZE STATE UNIVERSITY ბიბლიოთეკა №2